

Knoppen groen met zwart; behalve de eindknop zijn er nog veel zijknoppen; deze staan een eindje boven 't litteken, in de tusschenruimte 't overblijfsel van een meestal mislukte reserve-knop. Heester. *Peperboompje*.

Dáphne Mezeréum.

60. Eindknoppen door talrijke, naar boven toe grooter wordende schubben omgeven. De zijknoppen hebben één schub boven de litteekens, die de knoppen tot achter omsluit. Alle knoppen glanzend en geurig. 61 Knoppen lang gerek, 1 of 2 buitenste korte schubben en 1 of 2 langere die tot aan de top reiken.

Berk. Zie verder 63

61. Boom met takken, die bijna evenwijdig met de stam omhoog rijzen. *Italiaansche popel*. **Pópulus itálica.** Boom met wijd uitstaande takken 62

62. De stam is glad, de schors groengrijs. *Esp.*

Pópulus trémula.

De stam vuilgeel, al vroeg in 't najaar gescheurd en zwart. *Zwarte peppel*. **Pópulus nigra.** *

63. Takjes behaard. *Berk.* **Bétula pubéscens.** Takjes kaal. „ **Bétula álba.** *

64. Knoppen met lichtbruine, of roode dun-vliezige schubben 65

Knoppen met leerachtige, stevige schubben . . . 66

65. Dunne twijgjes, nauwelijks 1 m.M. knoppen bruin.

Krentenboompje. **Ribes alpinum.**

Dikker twijgjes, 3 m.M. knoppen bruin. *Aalbes.*

Ribes rúbrum.

Veel dikker twijgen; knoppen van 1 c.M., helder wijnrood. *Gele of Roode Ribes*. **Ribes**

sanguíneum of **aúreum.**

66. De zijknoppen naar de top der twijgen hoe langer hoe dichter bij elkaar, rondom de eindknop dicht opeen. Deze is kort, spits en vierzijdig. Alle knoppen met lichtbruine glanzige schubben. *Eik*. **Quercus.** * Knoppen op regelmatige afstanden; tot 15 m.M.; lang en spits, lichtbruin; geen geringde twijgjes. *Beuk*. **Fagus.** Vlak bij de eindknop geen of een enkele en dan evengroote zijknop; wel geringde zijtakjes. 67

67. Eindknop meest alleenstaand; de korte zijtakjes, die geringd en knobbelig zijn door talrijke litteekens, hebben in elk geval maar één eindknop. 68 Ook aan de zijtakjes staan vele knopjes dicht opeen . 69

68. Knoppen kegelvormig, spits, lederbruin. (Zie No. 35).

Pereboom.

Knoppen korter en stomp, donker of roodbruin.

(Zie No. 35). *Appelboom.*

Schubben donker met breede lichte randen. De afgetrokken schors heeft een zwakke amandelgeur.

Vogelkers. **Prunus padus.**

69. Twijgjes fluweelachtig behaard.

Kriek, Mirabelle, Reine claude. **Prunus insititia.**

Twijgjes kaal. 54

70. Boom. 71

Struik, bij 't aftrekken van de schors een sterke geur verspreidend. *Weichsel-hout*. **Prunus Maháleb.**

71. Knoppen slank, spits, 5 à 6 m.M. boomschors met scheuren. *Pruim*. **Prunus doméstica.**

Knoppen dik, buikig, 5 à 8 m.M.; de schors laat los in dwarse, leerachtige reepen. *Zure en zoete Kers*.

Prunus ávium en **cérasus.**

E. Hs.

RUPSENKALENDER.

Het doel van een' rupsenkalendar in 't algemeen is zóó duidelijk, dat het overbodig zou zijn, daarover te spreken.

Toch zullen eenige aanwijzingen misschien niet onwelkom zijn. Van iedere soort wordt vermeld: de naam met eene korte, zoo duidelijk mogelijke beschrijving, daaronder hare voornaamste voederplanten.

Daar vele rupsen niet enkel *éne maand*, maar een *geheel jaargetijde* achter elkander voorkomen, worden eerst de rupsen opgesomd, welke in dat jaargetijde, en daarna die, welke in elke maand afzonderlijk, te verzamelen zijn.

Dat *alle* rupsen niet vermeld zijn, behoeft natuurlijk geen betoog, daar we anders, vooral in den zomer en in 't najaar, wel eene geheele aflevering zouden kunnen vullen. Rupsen der *Microptera* heb ik maar geheel ongenoemd gelaten, daar deze toch maar *weinig* verzamelaars, vooral onder de jongelui, zullen vinden.

In elke aflevering zal dan eene lijst geplaatst worden van de rupsen, die de volgende maand de planten zullen bevolken.

LENTE (Maart, April, Mei).

RHOPALOCERA — Dagvlinders.

Argynnis Niobe L.

Bruin, met witte doornen, zwart gezoomde rugstreep

en zwarte zijdestrepen. Tusschen deze witte vlekken Kop en pooten bruin.

Viooltjes: Driekleurig viooltje — Maartviooltje.

Aporia crataegi L.

Zwart en geel gestreept met enkele grijze haartjes. Van onder aschgrauw.

Ooftboomen: Peren — Sleedoorn — Hagedoorn.

Thecla betulae L.

Groen, met gele rug- en zijdestrepen. Pissebedvormig (schildrups).

Berken — Sleedoorn — Pruimen- en Kersenboomen.

HETEROCERA — Avondvlinders.

Lasiocampa quercifolia L.

Harig, licht- en donkerbruin, met dubbele, blauwe halsstreep. Van achteren korte hoorntjes.

Ooftboomen: Pruimen — Appels — Elzen.

Lasiocampa pruni L.

Dicht behaard, slank, blauwgroen met gele overlangsche strepen. Eene oranjekleurige dwarsstreep op den derden ring. Van achteren met witte vlekken en korte hoorntjes.

Pruimen — Abrikozen — Haagbeuk.

Leucoma salicis L.

Bruingrijs, op den rug bijna onbehaard. Geelwitte vlekken tusschen behaarde, oranjekleurige knobbeltjes.

Populieren: Zwarte en Italiaansche populieren.

Ocneria dispar L.

Bruin, van voren met blauwe, van achteren met roode stippen. Knobbels bedekt met haarbosjes.

Ooftboomen — Naaldhout.

Porthesia chrysorrhoea L.

Zwartgrijs met roodbruine haren. Op den rug twee roode strepen, knobbeltjes en witte haarvlekjes.

Ooftboomen — Eiken. Eet ook de knoppen en bloemen.

Diloba caeruleocephala L.

De kop is blauw, het lichaam met dofgele overlansche strepen op een vuilwitten grond. Wratten bedekt met borstels.

Ooftboomen — Sleedoorn.

Leucania L - album L.

Licht vleeschkleurig met vele lichte en donkere overlansche strepen. Groenachtig grijzen kop.

Harde grassen.

GEOMETRIDAE — Spanrups-vlinders.

Eugonia alniaria L.

Van bruin- tot zwartgrijs met okergele verhoogingen op den rug.

Ooftboomen — Elzen.

Zerene grossulariata L.

Wit met zwarte en gele vlekken.

Sleedoorn — Kruis- en Aalbessen.

MAART.

HETEROCERA — Avondvlinders.

Trochilium apiformis L.

Wormvormig. Witachtig geel met grooten, zwartbruinen kop en eene donkere rugstreep.

Populieren (in de stammen en wortels).

Zeuzera aesculi L.

Geel met verheven zwarte stippen. Een glanzend zwart halsschild en evenzulke voorlaatste achterlijfsringen.

Ooftboomen: Dwergappels — Berken — Elzen — Kastanjes (in het hout).

NOCTUAE — Nachtvinders.

Brotolomia meticulosa L.

Groen- of schorskleurig met drie witte, overlansche strepen en daartusschen dwarsstrepen.

Scheerling — Selderij en andere keukenkruiden — Duizendblad — Aardbeien.

Utrecht.

TIDDO-FOLMER.

Bekende groeiplaatsen der tot de bijgenoemde familien behoorende Planten.

Derde Vervolg.

15. Alyssum.

A. montanum L. Alleen in den Thomaswaard bij Werkendam en bij Deventer gevonden.

A. calycinum L. Op hoogen, weinig begroeiden zandgrond. Sint Antoniusland (bij Maastricht), Werkendam, Nijmegen (voormalige vestingwerken, Waaldijk, Weurt, Beuningen, Oosterhoutsche bosch), Zutphen (haventerrein), Brummen (steenoven te Kortenoever), Voorst, Culemborg (Spoel), Grebbe, Deventer, Diepenveen (Colmschate), Olst, Wijhe, Winderheim, Zwolle (zeldzaam), Zalk, Texel, Haarlem (Spaardammerweg), Katwijk (duinen), Vogelenzang (bij spoordijk), Haag (pompstation in de duinen), Delft (kerkhof), Zwiindrecht (station), Goes, Vlissingen (haventerrein).

A. campestre L. Alleen op een criquetveld bij den Staatsspoor te Utrecht en op het Pothoofd te Deventer gevonden.

A. hirsutum M. B. Alleen aan den Rijnsoever bij Arnhem gevonden.

16. Farsetia.

F. incana R. Br. Langs wegen en dijken, akkerranden en op bouwland. Maastricht, Gronsveld, Steil, den Bosch, Vuchterheide, Bergen op Zoom (tusschen deze plaats en Hoogerheide), Nijmegen Ooische waard, grintweg van Weurt naar Beuningen, Waaloever bij fort Kraysenhoff, buiten de Hezel- en St. Jorispoort, locomotiefgebouw), Culemburg (Achterweg), Zutphen (nieuwe haven), Harderwijk (bruggenhoofd, weg langs de Wellen), Deventer, (Ijseldijk, Pothoofd), Bussum (station), Amsterdam (Parkweg), Walcheren.

17. Draba.

D. muralis L. Vroeger langs een dijkje bij Gorinchem, later eens bij Dordrecht gevonden.

D. verna L. Op zandige gronden. Algemeen en overal.

18. Cochlearia.

C. Armoracia L. Aan het zeestrand, ook verwilderd op ruige plaatsen, aan dijken, aan waterkanten en op moerassige plaatsen. Maastricht, Empel (bij den Bosch), tort Crevecoeur, Nijmegen (Ooi, buiten de Hezelpoort, Waaloever, fort Kraysenhoff), Schiermonnikoog, Texel, Haarlem (Naaldeveld, Boekenrode), Leiden, Noordwijk aan Zee, Westland, Dordrecht, Brielle, Walcheren, Zuid Beveland, Hoek.

C. danica L. In de zeeduinen, ook op kleiachtige gronden aan de zee kust. Dijkhoek (Friesland), Schiermonnikoog, Ameland, Terschelling (havenhoofd), Texel, Petten (zeedijk), Wieringen, Katwijk aan Zee, Scheveningen, Westland, Voorne, toren te Brielle, Walcheren, West Zeeuwsch Vlaanderen.

C. officinalis L. Aan de zee kusten, ook op vochtige plaatsen naar de zee kant, Schiermonnikoog (aan de zuidkant, zeldz.), Ameland, Vlieland, Texel, Amsterdam, Sloterdijk, Marken (steenen dijk), Katwijk, Leiden (hooge Morsch), Brielle, Goeree, Walcheren.

C. anglica L. Aan de zee kusten, ook op vochtige plaatsen naar de zee kant. Harderwijk (wallen, Groentjes), Putten, Blokzijl (buitendijksche gronden), Schokland (tusschen het riet), Rottum, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling (Grie, West Terschelling), Texel, Amsterdam (Oosterdoksdiijk), Monnikendam, Katwijk, Hoek (zeldz.).

C. lenensis D. C. Vroeger op Ameland (bij Buren in lage natte weiln) gevonden.

19. Camelina.

C. dentata Pers. In bouwland, vooral tusschen het vlas. Geldorp, Nijmegen, Groesbeek, Leeuwarden, Groningen, Rhijnsburg, Zwiindrecht, Rotterdam, Hontenisse.

C. sativa Fr. Verwilderd en tusschen het vlas. Kerkrade, Valkenburg, Haren, Beek, Elslo, Nunen, Dongen, Eindhoven, Deventer, Kampen, Almelo, Huizum, Haarlem, Bloemendaal, Hilversum ('s Gravelandsche weg), Rhijnsburg, den Haag (Scheveningsch kanaal), Scheveningen, Zwiindrecht, Westland, Dordrecht, Walcheren, Zuid Beveland, Hulst.

C. microcarpa Andrj. Verwilderd om Apeldoorn en op het Sint Antonius eilandje bij Maastricht.

20. Subularia.

S. aquatica L. Alleen tusschen Lunteren en Ede gevonden. Komt voor in plassen en vijvers in zandstreken.

21. Thlaspi.

T. alpestre L. Is vroeger bij Vaals en op heuvels om Bemelen gevonden.

T. calamitare Lef. Is alleen aan de oevers van de Geul tusschen Cottenes en Gulpen en boven Mechelen en bovendien bij Vaals gevonden.